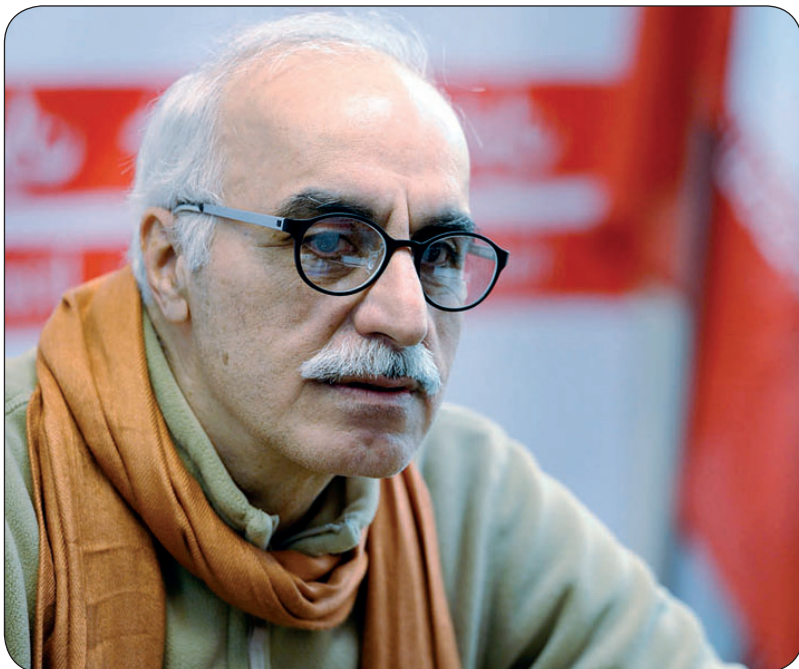

در گفت‌وگو با داریوش مودبیان، بازیگر و کارگردان تلویزیون:

هنرمندان تلویزیون مخاطبان بیشتری دارند

در چند دهه اخیر تلویزیون محل درخشش خیلی از بزرگان بوده که در سنین جوانی در تئاتر تجربه‌اندوژی کرده‌اند و در ادامه در تلویزیون به شهرت رسیده‌اند و بعدها در سینما هم حضور پیدا کرده‌اند. یکی از این هنرمندان نام آشنای داریوش مودبیان است. مودبیان در دهه ۶۰ و ۷۰ سریال‌های جذابی مثل خیرا... و صندوقچه اسرار، با جنایات و سوزن‌بانان را کارگردانی کرده است.

مودبیان فعالیت هنری خود را از سال ۱۳۴۳ آغاز کرده است. او سال ۱۳۵۳ در رشته بازیگری و کارگردانی تئاتر از دانشکده هنرهای دراماتیک تهران فارغ التحصیل شد. سال ۱۳۵۹ مدرک فوق لیسانس تخصصی مطالعات هنرهای نمایشی را از دانشگاه سوربن پاریس و سال ۱۳۶۰ فوق لیسانس تخصصی زبان شناسی را از مؤسسه مطالعات علوم انسانی پاریس دریافت کرد. تدریس در دانشگاه هنر، دانشگاه آزاد و دانشگاه صداوسیما از جمله دیگر فعالیت‌های این هنرمند شناخته شده کشور است. او مؤسس گروه تئاتر مردم با همراهی علی نصیریان است. فیلم‌های دخترتری با کفش‌های کتانی، یک مرد یک خرس، رؤیای نیمه شب تابستان از جمله کارهای بازیگری تصویری او هستند. بازی در تله تئاترهای متعدد و پر مخاطب صداوسیما همچون خواب یک ستاره، نیرنگ بازی‌های آقای اسکابن، قاضی و رئیس دادگاه خانواده، خانه عروسک، دکتر فاستوس و... را در پرونده کاری دارد. مودبیان سال ۱۳۹۴ نشان شوالیه فرهنگ و ادب فرانسه را از سوی سفیر فرهنگ و ارتباطات فرانسه دریافت کرد. با او درباره تجارب حضورش در تئاتر، سینما و تلویزیون گفت‌وگویی انجام داده‌ایم.

احمد محمد اسماعیلی

خیلی از بزرگان فعلی سینما بعد از سال‌ها فعالیت و تجربه‌اندوژی در تلویزیون جذب این رسانه شدند. این فرایند را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

من در دهه ۴۰ از طریق حضور در رادیو و در سنین خیلی کم جذب فعالیت در تلویزیون شدم. در کنار حضور در تلویزیون حضورهای مقطعی هم در کار دوبله‌های تلویزیونی داشتم و نباید فراموش کنیم همکاری با استاد نصیریان در تئاتر خیلی در شکل‌گیری شخصیت شغلی و هنری من تاثیرگذار بود و مدام در آن سال‌ها بین تئاتر و تلویزیون در رفت‌وآمد بودم. معتقدم درخشش هنرمندان در تئاتر و تلویزیون باعث حضورشان در سینما شده است و اغلب این هنرمندان و بازیگران چون اصولی کار کرده‌اند در کارشان موفق بوده‌اند و برای من مهم بود از طریق یک رسانه فراگیر و پر مخاطب مثل تلویزیون با مردم ارتباط داشته باشیم. از نگاهی حضور هنرمندان در این رسانه به شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی هم بستگی دارد. بحث تامین مالی خیلی از هنرمندان را مجبور می‌کند وارد عرصه سینما بشوند. شما حتی سیاست‌های دستمزدی در رسانه ملی را در نظر بگیرید که در رادیو و تلویزیون خیلی با هم تفاوت دارد و به نظرم باید در این حوزه بازنگری انجام شود تا عدالت دستمزدی حاکم شود.

به هر حال مدیوم رادیو با تلویزیون هم تفاوت‌هایی دارد؟

بله، استدلال برخی مدیران درباره تفاوت سطح دستمزدی در این دو رسانه این است که هنرمندی که در تلویزیون فعالیت می‌کند در معرض دید بیشتری قرار دارد و بحث عرصه و تقاضا مطرح است و البته من

مطالب از من خرده بگیرند. این نسل چندان با صبوری عجین نیست و دوست دارد یک‌شبه همه چیز را بیاموزد. گسترش شبکه‌های تلویزیونی و احتیاج داشتن به نیرو باعث شده همه نوع هنرمندی را به خدمت بگیرد تا تامین نیرو داشته باشد و مثل قبل نیست. آن زمان نیروهایی که جذب می‌شدند از فیلتر و گزینش‌های سخت عبور می‌کردند.

آیا در کشورهای دارای صنعت سینما و تلویزیون همچنین رویه‌ای وجود دارد؟

نه، در این نوع کشورها نظام‌بندی صنفی و شغلی وجود دارد و باید در کشور ما هم هر کدام از این هنرها نظام خاص خودشان را داشتند. نظام تئاتری در واقع نظام زیربنایی است.

در کارنامه کاری شما در تلویزیون سریال‌های طنزی مثل مش‌خیرا... و صندوقچه اسرار دیده می‌شود که ضمن توجه داشتن به طنز و سرگرمی برشی از شرایط زیست مردم اجتماع در آن دوران بوده است؟

بله، این وجه قضیه بسیار اهمیت دارد که در این کارها به زندگی و شیوه زیست مردم جامعه که عموماً هم طبقه

متوسط هستند، بپردازم. در تئاتر و سریال‌سازی همیشه به کار گروهی اعتقاد داشته‌ام و معتقدم پرداختن به کار گروهی عامل موفقیت یک سریال می‌تواند محسوب بشود. الان هم در سال‌های اخیر دوباره گروه تئاتر مردم را احیا کرده‌ام و متن‌هایی را روی صحنه اجرا می‌کنم. یادم می‌آید سال ۱۳۶۱ تله‌تئاتری با عنوان شیری در سیرک در تلویزیون کار کردم؛ اثری که به وجوهات مختلف اجتماعی و فرهنگی می‌پرداخت. در ادامه با درخشش این کار، سریال محله برویا را کار کردیم و بعدتر هم محله بهداشت، دسیسه، پرده عجایب، باجنایات و خاطره‌ها را برای تلویزیون تولید کردیم. در این آثار هنرمندانی نظیر اکبر عبدی، پرویز پورحسینی، علی نصیریان، آزاده پورمختار و... حضور داشتند و امیدوارم بسترهای مناسب برای ادامه کار هنرمندان با سابقه در تلویزیون مهیا شود و مشتاق هستم این تجربیاتم را بتوانم به نسل‌های جوان منتقل کنم و آثاری بسازم که ضمن داشتن مسائل سرگرم‌کننده و شاد بتواند بخشی از مطالبات، خواسته و دغدغه‌های مردم را عرضه کند.

موقعی که در دهه ۶۰ در تلویزیون سریال و تله‌تئاتر می‌ساختید این فرصت را داشتید که از متن‌های دلخواه و کلاسیکی مثل آثار چخوف، تولستوی و... استفاده کنید. این مساله برای تان چه ویژگی داشت؟

من همیشه در تلویزیون کارهایی را بازی یا کارگردانی کرده‌ام که به آنها علاقه داشتم و به همین دلیل برای ساختن زحمت کشیده‌ام و آثار محبوب و پر مخاطبی بوده‌اند. البته در سال‌های اخیر طرح‌هایی هم برای سریال‌سازی ارائه کرده‌ام که همچنان در پیچ و خم تصویب قرار دارد. نظام تصویب طرح و فیلمنامه بر حسب ورود هر مدیر جدیدی در شبکه‌های مختلف متفاوت بوده است.